

ÖKOTÁRS
ALAPÍTVÁNY

Az Ökotárs Alapítvány hírlevele

2006. október 18., szerda

Helyi érdek, helyi érték: konferencia a regionális központokban

Kerékpártúra a Duna-Ipoly Zöldúton

CEE Trust sajtóbeszélgetés a független amerikai adományozók szerepéről

Kerekítsd a világot!

Ökotárs – MOL együttműködés

GKM-díj: Kerékpárosbarát Munkahely

További információ

Móra Veronika
igazgatóhelyettes, Ökotárs Alapítvány
411-3510, move@okotars.hu
www.okotars.hu

Rendezvények

HELYI ÉRDEK, HELYI ÉRTÉK

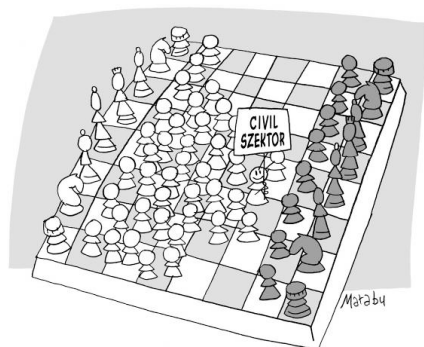
A „Helyi érdek, helyi érték - Útmutató az együttműködéshez civil szervezetek és önkormányzatok között” kézikönyv első változatát regionális konferenciasorozat keretében mutatta be az Ökotárs Alapítvány koordinálásával működő Civil-Társ Trust Programiroda.

A hét regionális központban – így Zalaegerszegen, Miskolcon, Pécsen, Nyíregyházán, Szegeden, Székesfehérváron és Debrecenben – megrendezésre kerülő konferencia során a Programiroda szakértői és munkatársai a **közigazgatási szervek és a civil szervezetek jelenlegi együttműködéséről, annak kereteiről és korlátairól** tájékoztak.

A közigazgatás-civil együttműködés elvi alapjai már korábban is megjelentek a szervezet által készített Civil Jövőkép: Átfogó nonprofit jogi reform koncepcióban. Ezt követően 2006 januárjában a gyakorlati példák bemutatása érdekében írta ki a Programiroda pályázatát melynek keretében civil szervezetek önkormányzati és területi közigazgatási intézményeket jelölhettek a „Valódi Civil Partnerségért” díjra. Az elismerést 2006-ban Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata kapta.

A Programiroda által indított és az Európai Nonprofit Jogi Központ (ECNL) irányításával létrejött kutatás, valamint az azt követő konferenciasorozat és a kerekasztal-beszélgetések a közigazgatás-civil együttműködést vizsgáló hosszabb kutatási folyamatba illeszkednek.

Az elmúlt másfél évtizedben ugyanis jelentős változáson mentek keresztül mind a civil szervezetek, mind pedig a központi közigazgatás intézményei és az önkormányzatok. Ennek köszönhetően a közigazgatás-civil együttműködésben is átalakulás tapasztalható. A kutatás újszerűsége abban áll, hogy a Programiroda tagjai nagy hangsúlyt fektettek az egyes szakterületeken konkrét fejlesztések, módosítások kidolgozására és a „jó példák”, hasznosítható gyakorlatok bemutatására is.

Valódi partnerség? (Marabu rajza)

A tanulmány megkísérli a partnerség mindkét fél által gyakran hangoztatott, ám sokszor mégis félreértéseken alapuló fogalmának tisztázását. A „valódi partnerséget” egyrészt elvek mentén határozza meg; másrészt a feleknek az együttműködés során tanúsított, az elveknek megfelelő magatartása alapján. A tanulmány a hatékony együttműködés mechanizmusainak kialakítása érdekében mindkét fél számára konkrét ajánlásokkal él és praktikus ötleteket ad. A kézikönyv megjelenésének várható időpontja: 2006. október vége.

DUNA-IPOLY KERÉKPÁRTÚRA

Az Ökotárs Alapítvány 2006. szeptember 16-17-én, a Mobilitás Hét alkalmából, a Duna-Ipoly Zöldút megnyitásával egybekötött kerékpártúrára hívott minden érdeklődőt. A kétnapos rendezvény során a résztvevők Vácról indulva Drégelypalánkig kerékpároztak, majd vonattal tértek vissza kiindulópontjukra. Az Alapítvány által támogatott túra keretében átadták az ország első zöldútjait – A Duna-Ipoly útvonalat és a Börzsönyi Örökségeink Útját, valamint a Dunakanyar és az Alsó-Ipoly mente helyi termékeit bemutató információs tábla-hálózatot.

A túra során érintett 19 település képviselői együttműködési szándéknyilatkozatot írtak alá a résztvevőkkel, amelyben elkötelezik magukat a Zöldutak további fejlesztése, népszerűsítése mellett. A nagy sikerű eseményhez, több mint száz, zömében a térségből érkező kerékpáros csatlakozott hosszabb-rövidebb szakaszra, és vitte magával tovább a Zöldutak gondolatát az alkalomra megjelentetett információs kiadványok – **többek között sőralátét - segítségével.**

A Zöldutak (Greenways) olyan természeti folyosók útvonalak melyek ökológiai funkciójuk figyelembevételével használhatók sportra turizmusra kikapcsolódásra és mindennapi közlekedésre. Hasznosak a természetvédelem a kulturális örökségvédelem és az egészségmegőrzés szempontjából. Segítik a helyi gazdaság fejlődését és a helyi közösségek megerősödését.

A Zöldút program keretében az Ökotárs a helyi közösségek környezettudatos vidékfejlesztési munkáját támogatja. Az adományok mellett segítséget nyújt információk közvetítésével, módszertani, pályázatírási és egyéb tanácsadással. Az Alapítvány nemzetközi kapcsolatainak köszönhetően tanulmányutak, szakmai találkozók szervezésével segíti a tapasztalat- és információcserét a térségben.

MIÉRT VAN SZÜKSÉGE A MAGYAR CIVIL SZEKTORNAK FÜGGETLEN AMERIKAI ADOMÁNYOZÓKRA?

A Trust for Civil Society in Central and Eastern Europe (CEE Trust), valamint magyarországi partnerszervezetei – a Magyar Soros Alapítvány, az Ökotárs Alapítvány és a Civil Társadalom Fejlődéséért Alapítvány – október 9.-én szűk körű sajtóreggelen adtak tájékoztatást a program hazai eredményeiről, illetve a hazai civil szektor helyzetéről.

A sajtóreggelen résztvevő civil szervezetek vezetői úgy látják, hogy bár ma Magyarországon **jelentős források állnak rendelkezésre**, amelyek elősegíthetik a civil szektor fejlődését, ezek **önmagukban nem elegendőek: a jótékonykodás helyett egy jól szervezett, koordinált támogatási stratégiára, rendszerszintű gondolkodásra lenne szükség elosztásukhoz.** Ehhez a szemléletbeli váltáshoz azonban még hosszú utat kell megtennünk; s e tekintetben az amerikai független támogatók túl korán hagyták magára a közép-kelet-európai régió országait, így Magyarországot is.

A beszélgetés során elhangzott: az Európai Unió és az amerikai magánalapítványok által nyújtott támogatások között óriási különbségek vannak: Míg az uniós források (strukturális és kohéziós alapok) az európai prioritások – más szervezetek általi – megvalósításához járulnak hozzá, például kulturális, szociális területeken illetve az oktatásban; addig **az amerikai támogatások hiányterületeken segítenek, rugalmasak, szektorsemlegesek, céljuk pedig a jól működő, stabil demokrá-**

cia megteremtése. A korábbi várakozásokkal ellentétben az EU-csatlakozás után az uniós pénzek egyáltalán nem oldották meg a civil szektor finanszírozási problémáit.

A CEE Trust 2003 és 2006 között jelentős támogatást, **3.898.000 USA dollárt nyújtott** azokon a területeken, amelyekre nehezen vagy egyáltalán nem lehet forrásokat szerezni Magyarországon (pl. watch-dog tevékenység, érdekérvényesítés). Így az intézményi fejlesztési program keretében olyan szervezetek nyertek támogatást az elmúlt években, amelyek rendkívül fontos szerepet játszanak a magyarországi civil társadalomban, azonban szűkös forrásaik miatt egyedül aligha lettek volna képesek arra, hogy innovatív programjaikat elindítsák. Miután azonban hosszú távú elképzelések mentén gondolkodnak, a jelenlegi eredményeket – amelyek egyébként minden korábbinál fontosabb hozadékkal bírnak a hazai civil társadalom továbblépését tekintve – ma még csak kevesen látják át, értik meg. A fennmaradó feladatokat, a kihívásokat látva haladnak tovább a szervezetek, és az eddigi célkitűzések határozzák meg tevékenységüket.

Így a CEE Trust programján keresztül olyan modell-értékű programok indulhattak el, amelyeket az állam – érthető okoknál fogva – nem támogat. Ezzel szemben a független amerikai szervezetek előszeretettel támogatják kísérleti kezdeményezéseket és újszerű programok megvalósítását. Így:

- civil-önkormányzat együttműködés szélesítését;
- hátrányos helyzetű csoportok új megközelítésű támogatását;
- a független amerikai támogatók által nyújtott forrásoknak köszönhetően számos kulcsszervezet tudott átjutni a finanszírozási nehézségeken úgy, hogy közben eredeti missziójukat nem kellett feladniuk;
- kitermelődtek azok a szervezetek, amelyek a közpolitikai kérdések mentén meghatározó szereplőkké váltak (Levegő Munkacsoport, Társaság a Szabadságjogokért).

KEREKÍTSD A VILÁGOT!

„A világot szemmel látható egyenlőtlenségek feszítik. A fejlett országokat jólétük fokozása foglalkoztatja, míg a Föld népességének jelentős része számára az elemi anyagi biztonság, a béke vagy az egészséges környezet csak vágyalom. A Föld gömbölyű, de a világ nem kerek.”

Ezzel a gondolattal indította el a Demokratikus Jogok Fejlesztéséért Alapítvány (DemNet), az Anthropolis Egyesület, az Ökotárs Alapítvány, a Zöld Fiatalok a HAND Szövetséggel 2006. október 10-én közös magyarországi kampányát, annak érdekében, hogy a globális szolidaritás gondolatát és eszközeit, a nemzetközi humanitárius és fejlesztő munkát, valamint az ebben tevékenykedő magyar civil szervezeteket minél többen megismerjék.

Magyarország a globális összefüggések rendszerébe bekapcsolódva sincs igazából tisztában a világméretű problémák természetével és abban játszott szerepével. EU-tagként hivatalosan is a globalizációból profitáló „első” világ része lettünk, ez pedig felelősséggel és elvárásokkal is jár. A döntéshozatal sok szempontból eltávolodott tőlünk, mégis számos eszközzel tud bárki részt vállalni a világ igazságosabbá tételében.

A civil szervezetek tevékenységéről és a kampány menetéről további információkat a www.globalance.hu és a www.tranzitfesztival.hu weboldalakon olvashat.

Társadalmi szerepvállalás

ZÖLDÖVEZET PROGRAM

Az **Ökotárs Alapítvány a MOL-csoporttal együttműködve** – a tavalyi évhez hasonlóan – **idén is meghirdette regionális környezetvédelmi pályázatát**. A 2006 elején megvalósult Községi Faültetési Programot követően most szeptember 14-én került kiírásra a Zöldövezet Program.

Az első közös környezetvédelmi programra helyi közösségek adhatták be pályázatukat az Ökotárshoz Magyarországon illetve testvér-alapítványaihoz Romániában és Szlovákiában, melynek köszönhetően több ezer négyzetméternyi terület válhatott zöldebbé.

Az egyedülálló együttműködés sikerének fényében a két szervezet úgy döntött, hosszú távon is folytatja a közös szakmai munkát a régió országaiban, így 2006-ban Zöldövezet néven ismét meghirdette pályázatát. A [Zöldövezet Program](#) iskolákkal együttműködő civil szervezetek támogatásával kíván hozzájárulni közösségi zöldterületek létesítéséhez vagy megújításához. Célja a zöldfelületek rehabilitációján felül, a helyi közösségek összefogásának és környezettudatosságának elmélyítése.

Díjazottak (Forrás: GKM)

A pályázaton Magyarországon bejegyzett civil szervezetek vehetnek részt iskolákkal illetve iskolai csoportokkal együttműködve. Pályázni lehet közpark pihenőpark játszótér iskolapark környezetbarát módszerekkel történő létesítésére és rehabilitációjára közösségi akció keretében közösségi használat céljából. A beadási határidő 2006. november 30.

Díjak

KERÉKPÁROSBARÁT CIVIL SZERVEZET

A Gazdasági és Közlekedési Minisztérium (GKM) idén első alkalommal hirdette meg a „Kerékpárosbarát Munkahely” pályázatot, amelyen keresztül a Minisztérium kis-, közép- és nagyvállalat, közintézmény és nonprofit szervezet kategóriákban díjazta a munkáltatók, intézmények példamutató intézkedéseit és kezdeményezéseit.

A pályázatra beérkezett pályaművek elbírálásában a GKM mellett részt vett az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium, az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium, a Magyar Kerékpárosklub, valamint a Bringaút Egyesület.

Az Ökotárs Alapítvány „A kerékpáros civil mozgalomban kifejtett tevékenységéért” című pályázatáért vehetett át elismerő oklevelet Bodor Ádámtól, a GKM kerékpárügyekért felelős miniszteri megbízottjától. Az Alapítvány több, a „szelíd közlekedést” népszerűsítő, serkentő pályázatot támogatott az elmúlt években. Szelíd közlekedésnek nevezünk minden olyan közlekedési formát, ami nem, vagy kevésbé terheli környezetünket – ilyenek például a kerékpár vagy a vasúti közlekedés.

A támogatott projektek között megtalálható a Critical Mass, amelynek szervezési, lebonyolítási költségeihez 2005 óta több alkalommal járult hozzá az Ökotárs, vagy a rákoskerti vasúti állomás felújítása és kerékpáros központ kialakítása, amely lakossági kezdeményezésre indult, de az akciót az Ökotárs is támogatta. Jelentős szerepet vállalt az Alapítvány a nemrégiben átadott Ipoly-menti kerékpáros útvonal elkészítésében is: a Magosfa Alapítvánnyal együttműködve az útirányjelző táblák kiegészítésé-
ként turisztikai információs táblákat helyezett el.